

nasze LASY

www.torun.lasy.gov.pl

WRZESIEŃ 2019

REKLAMA 009281423

ROŚNIE NOWY LAS!

W sierpniu 2017 r. na granicy trzech województw doszło do jednej z największych klęsk naturalnych w historii Polski. Po dwóch latach stan odbudowy naturalnego bogactwa tych terenów może napawać optymizmem.

Przypomnijmy: tylko w woj. kujawsko-pomorskim „huragan stulecia” spowodował straty na ok. 200 mln złotych. Wichura zrywała dachy z domów, przewracała pojazdy i równała uprawy rolne z ziemią. Klęska dotknęła też największe bogactwo terenów na północy naszego regionu. Na terenie 14 nadleśnictw Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu wiatr uszkodził blisko 35 tys. ha lasów, w tym 18,7 tys. ha zniszczył całkowicie.

Ogromne koszty

Wydatki toruńskiej Dyrekcji Lasów Państwowych, poniesione na likwidację skutków nawałnicy, są ogromne. Dotąd wyniosły 503 mln zł. Środki wypłacone Zakładom Usług Leśnych z tytułu pozyskania drewna to 276,2 mln zł, a z tytułu zagospodarowania lasu - 37,9 mln zł. Ponad 5,3 mln zł kosztowały prace wykonane w zakresie ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej. Jednostki RDLP w Toruniu wydatkowały dotychczas również znaczące środki na infrastrukturę drogową: na odtwarzanie dróg leśnych - 27,5 mln zł oraz na dofinansowanie remontów dróg publicznych - 8,6 mln zł.

Warto przypomnieć, że nadleśnictwa zakupiły sprzęt niezbędny do prowadzenia szerokiego frontu prac na terenach klęskowych. To ok. 900 pozycji, począwszy od ciągników z przyczepami do zrywki i podwozu drewna, przez rozdrabniacze pozostałości zrębowych, karczowniki, glebogryzarki, pługi, samochody terenowe dla Służby Leśnej, po zestawy do odbiórki drewna, rejestratory leśniczego, drukarki termiczne, zestawy GPS do pomiarów powierzchni, telefony komórkowe czy tablice informacyjne.

Koszty uprzątnięcia skutków klęski i przywrócenia lasów na terenie Dyrekcji LP w Toruniu oszacowane zostały na ponad 1 mld zł i znacząco przekraczają wpływy ze sprzedaży pozyskanego drewna. Ich dokładna ocena będzie możliwa dopiero po co najmniej 20-25 latach, kiedy będzie można zsumować wydatki na pozyskanie drewna ze zniszczonych drzewostanów, uporządkowanie powierzchni pozrębowych, przygotowanie gleby do nasadzeń, wyhodowanie sadzonek drzew i krzewów leśnych w szkółkach, posadzenie lasu, ochronę nowych nasadzeń przed zwierzyną, owadami i chorobami grzybowymi, pożarami, a przede wszystkim pielęgnowanie upraw, a następnie młodników.

503 mln zł

- tyle dotąd wyniosły wydatki toruńskiej Dyrekcji Lasów Państwowych, poniesione na likwidację skutków nawałnicy.

Odbudowa trwa

Dziś tereny nadleśnictw odzyskują swój niepowtarzalny urok. Ponad 90 proc. terenów RDLP w Toruniu dotkniętych kataklizmem i objętych zakazem wstępu, zostało na powrót udostęp-

nione społeczeństwu. Pozyskano 97 proc. drewna z wiatrołomów, a na blisko 30 proc. uprzątniętej powierzchni rośnie już nowy las.

Do początku sierpnia uprzątnięto blisko 5,1 mln m³ drewna z połamanych i powalonych drzew (rozmiar całości szkód to 5,2 mln m³). W tym roku etap prac porządkowych zostanie zakończony.

Z uwagi na duże społeczne zainteresowanie odbudową lasów, nadleśnictwa organizują w okresie wiosennym i jesiennym akcje społecznego sadzenia lasów. Oprócz tego, w kilku punktach na terenie poklęskowym leśnicy zagospodarowali miejsca służące edukacji oraz turystyce. Jednym z nich jest wieża widokowa w Nadleśnictwie Rytel, tuż przy drodze krajowej nr 22 łączącej Chojnicę z Czerniejewem.

Czego unikać?

Przy okazji warto przypomnieć, jak należy się zachować w przypadku wystąpienia niebezpiecznych zjawisk atmosferycznych w lesie. Zawsze należy pamiętać, że burza to zjawisko

ciekawe i widowiskowe, ale przede wszystkim bardzo groźne. Niebezpieczeństwa można uniknąć już dzięki obserwacji nieba. Nisko położone, sine, kłębiaste chmury mogą zwiastować obfite opady deszczu. Warto wtedy odłożyć plany na wyprawę do lasu, a na pewno wyposażyć się w odpowiedni, przeciwdeszczowy ubiór i nieprzemakalne buty na grubych, gumowych podeszwach.

Jeśli jednak chmur nie da się zauważyć wcześniej (mogą poruszać się z dużą szybkością) i burza „złapie” nas w terenie, należy unikać chronienia się pod drzewami oraz innymi wystającymi ponad powierzchnię ziemi obiektami, jak słupy, kamienie, ambony. Pamiętajmy: na rozłożystej łące pośrodku jeziora na łódce też nie jesteśmy bezpieczni - wtedy to człowiek staje się odgromnikiem. Unikajmy też używania telefonu komórkowego, który przyciąga wyładowania atmosferyczne. Te same zasady bezpieczeństwa dotyczą silnego wiatru - wysokie obiekty, zwłaszcza niestabilne, mogą się przewrócić i przygnieść nas swoim ciężarem.

Drewna nam nie zabraknie

W ciągu ostatnich dwóch dekad zużycie drewna w Polsce wzrosło ponad dwukrotnie. Pomimo tego systematycznie rośnie też lesistość naszego kraju. Wszystko dzięki zrównoważonej gospodarce leśnej, prowadzonej przez Lasy Państwowe.

Drewno to jeden z najstarszych surowców wykorzystywanych przez człowieka. Pradawne puszcze dostarczały nie tylko opału, ale surowca do wyrobu pierwszych narzędzi i broni. Z drewna nasi przodkowie budowali osady i umocnienia, było też ono jednym z materiałów, z których powstawały pierwsze dzieła sztuki i obiekty kultu. Wraz z rozwojem cywilizacji surowiec ten nabierał na znaczeniu. I choć wydawać by się mogło, że wraz z nadejściem ery szkła i plastiku drewno zaczęło odchodzić w zapomnienie, skala jego zastosowań ciągle rośnie!

Drewno i materiały drewnopochodne są dziś wykorzystywane m.in. w budownictwie, górnictwie, energetyce, do produkcji maszyn rolniczych i przemysłowych, podłóg, mebli, płyt, papieru i opakowań, narzędzi, instrumentów muzycznych, sprzętu sportowego, zabawek czy materiałów biurowych. Szacuje się, że surowiec ten znajduje obecnie blisko 30 tys. różnych zastosowań, a im bardziej rozwinięta i nowoczesna gospodarka, tym więcej drewna potrzebuje. Żywiłowy rozwój techniki i nowych gałęzi przemysłu doprowadził do tego, że na przestrzeni wieków z powierzchni Europy zniknęły setki tysięcy kilometrów kwadratowych lasów.

Niewyczerpywane, jak mogło się wcześniej wydawać, źródło drewna zaczęło topnieć w oczach - naturalne knieje zniknęły prawie bez śladu. Dopiero po rewolucji przemysłowej pojawiła się refleksja, że aby las dalej mógł pełnić swoją funkcję, człowiek musi zacząć kierować się zasadami zrównoważonego rozwoju - i zwracać przyrodzie to, co jej odebrał. Na znaczeniu zaczęło nabierać zagadnienie

gospodarki leśnej i uzupełnianie naturalnych zasobów poprzez nowe nasadzenia.

W ciągu ostatnich dwóch dekad zużycie drewna w naszym kraju wzrosło aż dwupięćkrotnie. W 1990 r. przeciętny Polak zużywał rocznie równowartość 0,4 m³ drewna okrągłego, a obecnie - ponad 1 m³, i można się spodziewać, że ta wartość jeszcze wzrośnie. Pod względem ilości pozyskiwanego z lasów drewna zajmujemy dziś 5. miejsce w Unii Europejskiej. Około 85% surowca przeznaczane jest do sprzedaży dla podmiotów gospodarczych z branży drzewnej, papierniczej, meblarskiej. Pod względem produkcji mebli mamy 6. miejsce na świecie, a aż 9 na 10 mebli wyprodukowanych w Polsce trafia do odbiorców zagranicznych.

Polskie lasy świecą przykładem

Choć zużycie drewna wzrasta, systematycznie rośnie też lesistość naszego kraju. Podczas gdy po II wojnie światowej wynosiła ona niespełna 21%, obecnie przekracza już 29% i dalej rośnie. Jest to możliwe dzięki zrównoważonej gospodarce leśnej, prowadzonej przez Lasy Państwowe, opiekujące się 77,5% polskich lasów. Leśnicy pozyskują drewno w granicach wyznaczonych przez standardy ekologicznej gospodarki, badania naukowe i plany zatwierdzone przez ministra środowiska. Każdego roku pozyskują średnio do 55-60% drewna, które przyrasta w tym czasie w lesie - cała reszta zwiększa zapas na pniu. Dzięki temu nasze zasoby drewna rosną z roku na rok i są już dwukrotnie większe niż pół wieku temu. W ciągu ostatnich 20 lat zwiększyły się o prawie 540 mln m³ i wynoszą w tej chwili 2,5 mld m³.

Przybywa drzew, także w regionie

Stale rośnie również zasobność drzewostanów w lasach zarządzanych przez Lasy Państwowe. W 1991 r. wynosiła 190 m³/ha, a ćwierć wieku później, w 2015 r. - już 269 m³/ha. Stale rosnąca powierzchnia lasów i zasobność drzewostanów, a tym samym przrastające zasoby drewna w Lasach Państwowych, umożliwiają stopniowe zwiększanie jego pozyskania. W miejsce ściętych drzew sadzone są nowe, zalesiane są też dotychczasowe nieużytki. W sumie co roku polscy leśnicy sadzą aż 500 mln nowych drzew!

W dobrej kondycji są także lasy w regionie kujawsko-pomorskim. Z roku na rok, pomimo dokonanych w ostatnim czasie wylesień pod drogi szybkiego ruchu i pomimo coraz mniejszej podaży nowych gruntów do zalesień, lasów wciąż przybywa. Od zakończenia II wojny światowej ich powierzchnia w naszym województwie zwiększyła się o ponad 100 tys. ha. Wzrosła także ilość zgromadzonego na pniu drewna. Leśnicy postępują zgodnie z Planem Urządzania Lasu, który określa prace na 10 lat i zawsze poddawany jest ocenie oddziaływania na środowisko oraz konsultacjom społecznym.

Wiadomo, że drzewa przyrastają na grubość i wysokość. Na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu każdego roku pozyskuje się średnio 2,35 mln m³ drewna, co stanowi 62% przyrostu. Dzięki temu lasów ciągle przybywa. Zapas drewna w lasach zarządzanych przez nadleśnictwa RDLP w Toruniu przekracza obecnie 118 mln m³. Wzrósł również średni wiek drzewostanów.

Drewno a zmiany klimatu

Drewno posiada zdolność wyłapywania CO₂ - gazu, który okrzyknięty został głównym sprawcą zmian klimatycznych. Pośród działań adaptacyjnych LP do zmian klimatu, poza chociażby małą retencją, jest projekt Leśnych Gospodarstw Węglowych. Jest to świadoma i aktywna odpowiedź na globalne zagrożenia klimatyczne. Zadaniem projektu jest zwiększenie ilości dwutlenku węgla pochłanianego przez ekosystem leśny, głównie drzewostany i glebę, redukcję emisji z obszarów podmokłych oraz magazynowanie węgla na składach drewna, bez szkody dla różnorodności biologicznej i funkcji lasu.

Las to nie tylko drewno

Mówiąc o produkcyjnej funkcji lasu, nie zapominajmy, że choć sprzedaż drewna stanowi gros przychodów w gospodarce leśnej, to nie jest ono jedynym surowcem pozyskiwanym w lesie. Trzeba wspomnieć również o innych produktach, tzw. użytkach ubocznych, których waga i znaczenie zmieniały się na przestrzeni dziejów: o zwierzyńnie, owocach leśnych, miodzie, grzybach, ziołach i innych częściach runa leśnego, żywicy, igliwiu, korze, karpinie czy wreszcie choinkach.

Wprawdzie wiele z nich wraz z rozwojem technologii utraciło dawne zastosowania, jak żywice naturalne wypierane przez syntetyki, ale są i takie, do których współczesny przemysł - na fali renesansu produktów naturalnych odnawialnych oraz ekologicznych - wyraźnie powraca. Zwiększający się areal lasów w naszym kraju daje więc nadzieję, że przyszłe pokolenia będą mogły korzystać z jego dobrodziejstw tak jak my i nasi przodkowie.

29,6%

tyle wynosi obecnie
lesistość Polski

100 kg

papieru zużywa rocznie
statystyczny Polak

45 mld zł

wart jest roczny eksport
wyrobów polskiego
przemysłu drzewnego,
papierniczego
i meblarskiego

Potwierdzeniem dla Kujaw i Pomorza, że lasy na terenie toruńskiej dyrekcji są zarządzane poprawnie na każdym etapie - od wysiania nasion w szkółkach leśnych, poprzez wszelkie zabiegi hodowlane i ochronne prowadzone w drzewostanach, do wycinki i sprzedaży drewna włącznie - są międzynarodowe certyfikaty: FSC i PEFC. Potwierdzają one, że wycinka drzew nie powoduje szkód w przyrodzie.

Jak dobrze i bezpiecznie zbierać grzyby?

Sezon na grzyby trwa. Często nie jesteśmy pewni, kiedy i w jaki sposób możemy zbierać grzyby w lasach. Warto wiedzieć, jak zadbać o własne bezpieczeństwo i o miejsce, w którym przebywamy. Oto krótki poradnik.

W polskich lasach znaleźć można wiele gatunków grzybów. Nic dziwnego, że ich poszukiwanie i przyrządzanie na różne sposoby ma wielu zwolenników. Choć w ostatnich miesiącach wysokie temperatury i brak opadów spowodowały, że grzybów jest nieco mniej, pod koniec lata w lasach z pewnością będzie można spotkać wielu grzybiarzy. Jak zbierać grzyby, by się nie zatruci? Gdzie można je zbierać grzyby bez ograniczeń?

Jak zadbać o bezpieczeństwo?

Najważniejsza zasada jest taka: zbieramy wyłącznie te grzyby, które dobrze znamy. Nie należy zbierać osobników zbyt młodych, bo w ich przypadku trudniej określić gatunek. Ale też zbyt starych, które mogą być toksyczne. Jeżeli nie jesteśmy pewni, czy znaleziony grzyb jest przydatny do spożycia, lepiej pozostawić go w lesie.

Rozpoznawania i prawidłowego zbierania grzybów najlepiej uczy się w praktyce. Dlatego warto wybrać się do lasu z doświadczonym grzybiarzem, np. w ramach organizowanych przez nadleśnictwa grzybobrań. Zapowiedzi takich akcji można szukać na stronie www.lasy.gov.pl oraz stronach jednostek. Same nadleśnictwa nie zajmują się jednak na co dzień ocenianiem grzybów - poradę warto szukać w punktach skupu oraz terenowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych, które znajdują się w każdym powiatowym mieście. Znajdziemy tam także rejestr grzyboznawców, którzy udzielają zainteresowanym wskazówek.

Jeśli po zjedzeniu grzybów wystąpią nudności, bóle brzucha, biegunka lub gorączka, należy wywołać wymioty i jak najszybciej zgłosić

się do lekarza. Pomoc wezwana w porę może uratować życie. Trzeba też pamiętać, że przy zatruciach muchomorem sromotnikowym występuje faza pozornej poprawy, później stan chorego gwałtownie się pogarsza.

Czy grzyby w lesie można zbierać bez ograniczeń?

Z pewnymi wyjątkami. Nie wolno ich zbierać w niektórych częściach lasu, gdzie jest stały zakaz wstępu: na uprawach do 4 metrów wysokości, w oznaczonych tablicami ostojach zwierzyny, drzewostanach nasiennych i powierzchniach doświadczalnych. A także na obszarach chronionych: w rezerwach i parkach narodowych. Należy zawsze przestrzegać zakazu wstępu na tereny wojskowe.

Trzeba też oszczędzać duże, stare owocniki grzybów, ponieważ nie są atrakcyjne kulinarne, a mają duże znaczenie dla rozwoju grzybów. Jeśli wiemy, że jakiś grzyb jest rzadki i ginący - oszczędźmy go, nawet jeśli jest jadalny. Niezależnie od miejsca występowania część gatunków grzybów podlega całkowitej ochronie gatunkowej. Warto dokładnie przestudiować listę tych grzybów przed wyruszeniem do lasu.

Czy znalezione grzyby należy wykryć, czy wycinać?

Każdy sposób jest dobry, ale powinien być stosowany z rozsądkiem. Większe owocniki grzybów lepiej jest wyciąć ze względów praktycznych, bo zaoszczędzamy sobie pracy przy czyszczeniu grzybów. Oczywiście nie w połowie trzonu, jak robi się to zwykle przy zbiorze

podgrzybków w celach zarobkowych. Możemy delikatnie podważyć także owocnik grzyba koniuszkami noża. Wycinamy jak najniżej, odgarniając dokładnie ściółkę i uważając, aby nie uszkodzić grzybni. Potem starannie przykrywamy to miejsce, aby grzybnia nie wysychała. Resztkę trzonu grzyba szybko zgnije lub zjedzą ją ślimaki.

Grzyby blaszkowe, takie jak kurka, zielonka czy rydz lepiej jest wykrywać. Należy je wyjąć z podłoża tak, aby nie uszkodzić trzonu i także dokładnie zakryć grzybnię ściółką. Tak wyjęty owocnik łatwiej rozpoznać co do gatunku, a jest to bardzo istotne, aby wyeliminować pomylenie zielonki, gołąbka czy pieczarki z muchomorem zielonkawym. Rozpoznaje się go m.in. po pochwie u podstawy trzonu, stąd nie można takich grzybów wycinać. Pamiętajmy, że jeden średni owocnik to dawka śmiertelna dla człowieka.

Jak zbierać i przechowywać grzyby zanim trafią do kuchni?

Przypomnijmy: zbieramy tylko te, które dobrze znamy. Tylko owocniki zdrowe, nieuszkodzone i młode, ale niezbyt młode. Pozostawiamy w nienaruszonym stanie grzyby niejadalne, nieznanne nam oraz osobniki stare, które pozostawiamy jako „nasienniki”. Najczęściej i tak są robaczywe. Czy wiecie, dlaczego grzyby są robaczywe? „Robaki”, które dziurawią nasze grzyby, szczególnie z letnich zbiorów, to larwy (cierwie) muchówek. Właśnie w grzybach przechodzą część swojego rozwoju.

Nie można sugerować się tym, że grzyb jest nadgryziony przez zwierzę lub ślimaka. Wcale nie znaczy to, że jest on jadalny. Niektóre

zwierzęta są uodpornione na toksyny zawarte w niejadalnych grzybach, dlatego może zdarzyć się, że nadgryzają także te trujące.

Warto także pamiętać, że owocniki grzybów to żyjące organizmy, które nawet po zerwaniu nadal rozwijają się i oddychają wydzielając dwutlenek węgla i wodę. Dlatego bardzo ważne jest prawidłowe przechowywanie owoców grzybobrania. Najlepsze są szerokie, wiklinowe koszyki, a nie plastikowe wiadra, torby czy worki. Nawet najpiękniejsze owocniki szlachetnych gatunków grzybów mogą być przyczyną zatrucia, gdy przechowywane będą w foliowej torebce i ulegną zapażeniu. Często wybieramy się na grzybobranie daleko od domu. W trakcie szybko postępujących procesów gnilnych wywołanych złym przechowywaniem grzybów wydzielają się toksyny, szkodliwe dla naszego zdrowia. Dlatego nawet powszechnie znane kurki czy podgrzybki mogą nam zaszkodzić, gdy je źle przechowamy.

Lasy Państwowe zapraszają wszystkich amatorów grzybobrania do lasów Pomorza i Kujaw. Przypominają, żeby samochody zostawiać na specjalnie wyznaczonych parkingach i miejscach postoju pojazdów przygotowanych przez leśników. Bardzo ważne jest, by nie zastawiać wjazdu do lasu. W przypadku pożaru lub innych nagłych zdarzeń odpowiednie służby muszą mieć możliwość przeprowadzenia akcji ratunkowej.

Więcej informacji na
www.torun.lasy.gov.pl

Do lasu! Dla zdrowia!

O lasach mówi się, że są płucami naszej planety. I jest w tym dużo prawdy. **Bez lasów pochłaniających dwutlenek węgla i produkujących tlen trudno byłoby nam oddychać.** Warto o tym pamiętać ilekroć chcemy pobiegać, pojeździć na rowerze czy po prostu pospacerować.

Dużo bardziej efektywne i korzystniejsze dla zdrowia będzie, jeśli zrobimy to na leśnych ścieżkach, a nie na osnutych spalinami i dymem z kominów miejskich ulicach. Aby przekonać się, jak doskonałym połączeniem jest zażywanie aktywności i czerpanie przyjemności z walorów przyrody, można np. wziąć udział w cyklicznym biegu leśnym o Puchar Nadleśniczego Nadleśnictwa Włocławek. W tym roku trasa wiodła przez malownicze leśne ostępy wokół jeziora Dzilno, a udział w biegu wzięła ponad setka miłośników aktywnego wypoczynku na łonie natury.

Leśni sportowcy

Dowodem na to, jak można z pożytkiem dla własnej kondycji i zdrowia korzystać z lasu, są sami leśnicy. Pomimo wielu godzin spędzonych w lesie i związanych z wykonywaniem swojej pracy, przebytych kilometrów, znajdują jeszcze siły, by rozwijać swoje pasje i promować aktywność wśród mieszkańców regionu.

Wzorem siły i kondycji ukształtowanej przy korzystnym wpływie lasu jest Andrzej Michałowski. Pracownik Nadleśnictwa Cierpiszewo, który pomimo przebytych problemów zdrowotnych, od lat zdobywa mistrzowskie tytuły. W 2015 roku na Mistrzostwach Europy w Warnie zdobył brązowy medal w wytrzymałościowym podnoszeniu ciężarów. W 2017 roku na zawodach w greckim mieście Loutraki zdobył tytuł Mistrza Świata w Kettlebell Lifting. Rok później na Mistrzostwach IKMF w Hiszpanii zdobył dwa tytuły Mistrza Świata.

- Dałem radę! Wystartowałem dwukrotnie w półmaratonie. 30 minut ciągłej pracy z odważnikiem. Najpierw 30-minutowy, długi cykl, a po dwóch godzinach kolejny start i 30 minut podrzutów. Było bardzo ciężko! Dzięki wspierającej atmosferze, wsparciu mojej żony i zawodników z reprezentacji Polski udało mi się zdobyć dwa złote medale - tak Andrzej Michałowski wspomina zawody w Antequera. W maju bieżącego roku na Mistrzostwach Świata Federacji WKSF Pan Andrzej dwukrotnie zdobył Mistrzostwo Świata w dwuboju (podrzut + rwanie) oraz w długim cyklu podnoszenia ciężarów. Leśnicy - wierni kibice Pana Andrzeja - trzymają kciuki za dalsze sukcesy!

Sukcesy w Toruniu

W tym roku nie lada sukces odnieśli również toruńscy leśnicy. W czerwcu zdobyli złoty medal Mistrzostw Polski Leśników w Piłce Siatkowej. O tytuł walczyło 18 drużyn, reprezentowanych przez wszystkie regionalne dyrekcje Lasów Państwowych oraz drużynę Dyrekcji Generalnej LP.

- Rywalizacja była naprawdę zacięta, widać było, że pod siatką iskrzy między zawodnikami, jednak myślę, że duch fair play wygrał - powiedział podczas ceremonii zakończenia Bartosz Bazela, dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu. Podkreślił również rosnący poziom rozgrywek oraz trud, jaki zawodnicy wkładają w przygotowania do turnieju. - Ideą, która przyświeca corocznym zawodom leśników w piłce siatkowej, jest wzajemny szacunek i przyjaźń.

Wszystkie reprezentacje pokazały, że sport to nie tylko pasja, ale też wzajemna pomoc, wymiana doświadczeń i ogromna motywacja. Najlepszym zawodnikiem turnieju wybrany został Kamil Węgielewski, a najlepszym atakującym Denys Marchenko - obaj z toruńskiej drużyny.

Kolejną sportową aktywnością kujawsko-pomorskich leśników jest tenis stołowy. Wiosną tego roku już po raz XIV leśnicy RDLP w Toruniu spotkali się w Sępólnie Krajeńskim przy tenisowych stołach w ramach imprezy edukacyjno-promocyjnej Lasów Państwowych. W tegorocznych rozgrywkach wystartowało 39 zawodniczek i zawodników reprezentujących biuro dyrekcji oraz 13 nadleśnictw.

W turnieju indywidualnym mężczyzn zwyciężył Arkadiusz Jaskuła (Nadleśnictwo Włocławek), przed Mariuszem Maliszewskim (Nadleśnictwo Woźniwoda), Radosławem Kamińskim (Nadleśnictwo Brodnica) oraz Kamilem Żmudą-Trzebiatowskim (Nadleśnictwo Czersk). W turnieju indywidualnym kobiet zwyciężyła Bogumiła Kiedrowska (Nadleśnictwo Ryteń), przed Moniką Miszką (Nadleśnictwo Zamrzenia) i Aleksandrą Kujawą (Nadleśnictwo Bydgoszcz). W klasyfikacji drużynowej na czele uplasowała się drużyna z Nadleśnictwa Czersk, kolejne miejsca zajęły drużyny Nadleśnictwa Różanna oraz biura Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

Las jest dla każdego

Nie trzeba być leśniczym, by uprawiać sport w lasach regionu. Terenów, na których możemy biegać, jeździć rowerem czy trenować inne dyscypliny, jest naprawdę sporo. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu obejmuje swoim zasięgiem 456 tys. ha gruntów, w tym 433 tys. ha lasów, które z niewielkimi wyjątkami, są udostępniane społeczeństwu.

Od szeregu lat nadleśnictwa Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu poszerzają swoją ofertę turystyczną, edukacyjną i wypoczynkową, udostępniając aktywnie lasy dla ludności. W kujawsko-pomorskich lasach wyznaczono ponad 150 szlaków pieszych o łącznej długości 1260 km, 80 tras rowerowych o długości ponad 850 km, a do tego liczne szlaki konne, kajakowe, ścieżki nordic walking, miejsca biwakowania, pola namiotowe i kempingowe. Nadleśnictwa zadbały o wyposażenie atrakcyjnych punktów i miejsc w wiaty, ławki lub stojaki na rowery. W związku z tym, iż rozpalanie ognia w lasach jest dozwolone wyłącznie w miejscach do tego wyznaczonych, leśnicy wytypowali szereg miejsc na ognisko, gdzie w sposób bezpieczny można wspólnie spędzić czas i zjeść coś ciepłego.

W regionie rośnie też popularność turystyki kwalifikowanej. Budowana jest infrastruktura służąca obserwacjom ptaków, wieże widokowe, przystanki kajakowe, pomosty i kładki. Powstają powierzchnie do uprawiania orienteringu pod nazwą „Zielony Punkt Kontrolny”, a także ścieżki geocachingowe, gdzie z pomocą urządzeń GPS można poznawać lokalne atrakcje. W gestii niektórych nadleśnictw znajdują się też plaże.

Na terenie Nadleśnictwa Toruń zlokalizowane są różnorodne, ciekawe formy ochrony przyrody, z których za najważniejsze należy uznać: siedem rezerwatów, sieć obszarów Natura 2000, zespół parków krajobrazowych i obszar chronionego krajobrazu, wiele pomników przyrody i użytków ekologicznych. Nawet jeśli nie mamy akurat ochoty na większy wysiłek, warto wybrać się tam na spacer!

Po lesie pieszo i rowerem

SZLAKI TURYSTYCZNE W NADLEŚNICTWIE TORUŃ:

- **Pieszy szlak zielony Martyrologii Narodu Polskiego, 38 km. TRASA:** ul. Staszica (Toruń) - Grudziądzka - rezerwat Las Piwnicki - Obserwatorium Astronomiczne UMK w Piwnicach - Zamek Bierzgowski - Olek - Barbarka - Fort Kościuszki - Polna - Dworzec PKP Toruń-Północ
- **Rowerowy szlak niebieski, 82 km. TRASA:** Toruń - Piwnice - Olek - Wąbrzeźno - Radzyń Chełmiński - Grudziądz
- **Rowerowy szlak niebieski, 57 km. TRASA:** Toruń - Przysiek - Czarne Błoto - Zarośle Cienkie - Rzęczkowo - Skłudzewo - Bolumin - Wałdowo - Ostromecko - Bydgoszcz
- **Rowerowy szlak czerwony, 60 km. TRASA:** Toruń - Zamek Bierzgowski - Unisław - Chełmno